

Utfordringer som truer ytelsen til landbrukssystemer har satt motstandskraft høyt på dagsorden. Handlinger og strategier for å stimulere motstandsdyktigheten i landbrukssystemer bør følge seks nøkkelprinsipper som beskriver hvordan aktører i landbrukssystemet og dets miljø (myndigheter, verdikjedevirksomheter, banker, rådgivere og andre) skal handle. Hvordan disse prinsippene oversettes til konkrete anbefalinger, er spesifikt for regioner og sektorer. En medskapingsprosess som en politisk dialog bør opprettes for å utvikle veikart for å støtte motstandsdyktighet.

Utfordringer som truer ytelsen til landbrukssystemer som klimaendringer, geo-politisk usikkerhet, handelskonflikter, endrede forbrukerpreferanser og også den helt nylige COVID-19-krisen har satt motstandskraften høyere på dagsorden. Å sikre en motstandsdyktig landbrukssektor var blant de fremtredende målene i EU-kommisjonens forslag til den felles landbrukspolitikken (CAP) etter 2020. Green Deal, Farm-to-Fork-strategien, biologisk mangfoldsstrategi og EUs gjenopprettings- og motstandsdyktighetsplan forsterket kravet om å muliggjøre motstandsdyktighet. Derfor bør det institusjonelle og sosioøkonomiske miljøet der landbrukssystemer er innebygd, stimulere kapasiteten til robusthet, omstillingsevne og transformasjonsevne, så vel som dets forventningsevne.

SURE-Farm prosjektet sine 6 hovedprinsipper for å muliggjøre motstandsdyktighet

SURE-Farm har undersøkt motstandsdyktigheten til EU-landbrukssystemer fra ulike synsvinkler og med et mangfold av metoder. Basert på sitt arbeid avledet SURE-Farm prinsipper for å muliggjøre motstandsdyktighet og utviklet mer konkrete veikart mot høyere motstandsdyktighet i landbrukssystemet. De motstandsdyktighetsfremmende prinsippene beskriver hvordan aktører i landbrukssystemet og det muliggjørende miljøet skal handle for å fremme motstandsdyktighet. De er basert på en analyse av systemets atferd i systemet, dvs. beslutningene tatt av aktørene i landbrukssystemet og i dets miljø når de takler utfordringer tidligere.

SURE-Farm prosjektet sine 6 hovedprinsipper for å muliggjøre motstandsdyktighet er

1. Når et landbrukssystem (LS) ikke klarer å takle en utfordring i tilstrekkelig grad, bør det muliggjørende miljøet gi midlertidige ressurser for å takle de negative konsekvensene av sjokket, men bare for å kjøpe tid mens de jobber med den virkelige løsningen.

2. Når sjokk har oppstått, bør ressursene flyttes mot å bygge forventningsevne samt adaptiv og transformativ kapasitet, for å forhindre avhengighet av eksterne løsninger og for å øke LSs fremtidige mestringskapasitet.

3. Det muliggjørende miljøet skal hjelpe LS med å oppdage, vurdere og adressere langsiktige trender som utfordrer LS, på en måte som øker fremtidens robusthet, inkludert gjennom tilpasning eller transformasjon til den trenden på lang sikt.

4. Det muliggjørende miljøet bør fremme et potensielt mangfold av responser, i stedet for å fokusere for mye på et begrenset sett med handlinger som styrker motstandskraften.

5. LS-ensemblet og dets muliggjørende miljø bør utvikle en tilstrekkelig grad av tvangsstrenghet, det vil si finne en balanse i å plassere ressurser i umiddelbare versus fremtidige utfordringer.

6. Det må foretas en mer systemisk inngående analyse av grunnårsakene til utfordringer på den ene siden, og av driverne for sårbarhet overfor disse utfordringene, på den andre siden, for å unngå en omdefinering av problemet og implementering av løsninger som ikke fikser det virkelige problemet.

Veikart mot resiliens: behov for en politisk dialog

Systemanalysen har ført til seks prinsipper for å støtte motstandsdyktighet til landbrukssystemer og -aktører. Å oversette disse prinsippene til konkrete anbefalinger må gjøres gjennom en regional og / eller landbrukssystemspesifikk tilnærming. Vi anbefaler å opprette en dialog om resiliens som samler alle relevante aktører fra et landbrukssystem og dets miljø. Politiske dialoger bringer ulike interessegrupper til bordet, fokuserer på et spørsmål som er av felles interesse, og søker å formulere praktiske løsninger på problemer. Innenfor SURE-Farm-prosjektet har en slik politisk dialog blitt startet i form av et deltakende veikartverksted i 11 case-studier, med sikte på å definere handlinger og strategier for å muliggjøre motstandsdyktighet, basert på definerte prinsipper. Anbefalte handlinger og strategier innenfor veikartene som er resultatet av denne workshopen er casestudiespesifikke. Ikke desto mindre foreslås følgende 14 vanlige temaer

1. Utvikle nye institusjonelle ordninger i verdikjeden og fremme mangfold i markedsføringskanaler
2. Investere ressurser i produktdifferensiering og nye forretningsmodeller
3. Øke investeringene i landlig utvikling og forbedre attraktiviteten til landsbygda, spesielt for den unge generasjonen
4. Forbedre entreprenørskap for bønder gjennom utdanning, sosial læring og rådgivningstjenester
5. Investere ressurser i tilpasning av landbrukssystemers produksjons- og markedsføringsmåter
6. Skape bevissthet om langsiktige trender og utfordringer innen oppdrettssystemet
7. Belønne bønder for deres bidrag til offentlige funksjoner
8. Utvikle og opprettholde en langsiktig visjon på gård, landbrukssystem og politisk nivå
9. Investere i konsekvensanalyser av alternative (tilpassede eller transformerte) landbrukssystemer
10. Utvikle institusjoner som gir mer fleksibilitet til landbrukssystemer
11. Involver flere aktører i samordnet innsats og adressere den institusjonelle og strukturelle blandingen i stedet for å stole på enkeltinstrumenter
12. Stimulere et mangfold av pro-aktive risikostyringsstrategier
13. Tilrettelegge for tilgang til land og arbeidskraft
14. Støtte for horisontalt og vertikalt samarbeid i landlige utviklingsprogrammer

Et bredt spekter av interessenter, bønder og beslutningstakere deler SURE-Farms oppfatning om at det er nødvendig og haster å øke motstandsdyktigheten. SURE-Farm er overbevist om at interessenter og politiske beslutningstakere i en samordnet innsats kan styrke motstandsdyktigheten til Europas landbrukssystemer i fremtiden ved å ta opp de seks nøkkelprinsippene og vedta det bredere settet med anbefalinger.

Merknad for redaktører

For mer informasjon om SURE-Farm-prosjektet, besøk nettstedet: <http://surefarmproject.eu>

